

Advies en aanbevelingen Auditcommissie d.d. 8 juni 2023 betreffende jaarrekening, jaarverslag en het rapport van de accountants inzake boekjaar 2022 van de gemeente Ameland

Geachte raad- en commissieleden,

Op donderdag 8 juni 2023 heeft de Auditcommissie de bovenstaande documenten besproken.

De auditcommissie complimenteert het college van B&W en de ambtelijke organisatie met het behalen van een goedkeurende verklaring voor rechtmatigheid en getrouwheid van de jaarrekening.

Wederom constateert de auditcommissie dat de leesbaarheid en overzichtelijkheid van de jaarstukken een mooie ontwikkeling laten zien, en de auditcommissie is de mening toegedaan dat de kwaliteitseisen van de planning en control documenten goed geborgd zijn in het college en de ambtelijke organisatie. Dit is geen sinecure in het licht van personeelskrapte en de steeds toenemende druk op het ambtelijk apparaat van Ameland.

De auditcommissie constateert eveneens dat de transparantie in het jaarverslag is toegenomen. Hiermee legt het college van B&W op een transparante wijze verantwoording af aan de gemeenteraad over de realisatie van beoogde doelen en doelstellingen.

Hoewel de auditcommissie dit positief waardeert concludeert de auditcommissie dat de taxatie of, en in hoeverre de gemeente Ameland de beoogde maatschappelijke effecten bereikt, dan wel op koers ligt als het gaat om het bereiken van deze effecten, niet of rechtstreeks uit de verantwoording blijkt.

Dit zou de kader-stellende en controlerende taak van de gemeenteraad verder versterken. Hier ligt nog werk aan de winkel.

Daarnaast ziet de auditcommissie dat verschillen tussen begroting en realisatie op diverse programma's forse verschillen vertonen, significant genoeg om hier de komende tijd extra aandacht aan te besteden. Dit zijn allemaal stappen op weg van goed naar beter.

Daarom is de auditcommissie van mening dat het een goede zaak zou zijn wanneer het college en de raad een themasessie, politiek neutraal, zouden kunnen beleggen over de wijze van realistischer begroten, de scherpste van het begroten, en de mate waarin over doelrealisatie de verantwoording moet plaatsvinden.

Al eerder heeft de auditcommissie opmerkingen gemaakt over de hoge ambities van de gemeente en de beschikbare ambtelijke capaciteit voor uitvoering en regie. Op basis van de jaardocumenten constateert de auditcommissie dat dit risico toenemend is. Het vinden van goed en geschikt personeel is voor iedere gemeente en organisatie een uitdaging. Vissen in de zelfde vijver met een afnemend visbestand maakt de prijs van vis op de markt schaarser en duurder.

De auditcommissie vindt het een goede zaak dat het college bij de kadernota extra aandacht wil besteden aan de ambities van de gemeente Ameland in het licht van de beschikbare capaciteit. Het doet de auditcommissie goed om te constateren dat het college haar advies om extra aandacht te besteden aan planning van projecten, investeringen en beleidsvoornemens, opvolgt. Hiermee zet het college een goede stap op weg naar een realistische uitvoering van ambities in de tijd en haalt

hiermee ook eventuele extra druk weg bij de ambtelijke organisatie. Realistische planningen vergroten transparantie en geven het debat over vertragingen een betere duiding. In de optiek van de auditcommissie is hier eveneens werk aan de winkel.

Tot slot

De auditcommissie constateert dat het college en de ambtelijke organisatie nadrukkelijk aandacht besteden om de gemeenteraad van Ameland goed te bedienen in haar kader-stellende en controleerde taak, en tegelijkertijd ook alle ambities wilt realiseren. In een periode van hoge ambitie en toenemende krapte op de arbeidsmarkt en rente- en inflatie stijgingen en onzekerheden is dit geen sinecure. Ook goede project- en investeringsplannen kunnen niet op tijd worden uitgevoerd, wanneer budgetten door toenemende kosten en of personele bezettingen niet kunnen starten. Hoewel de auditcommissie sterk van mening is er goede planningen aan de basis van een begroting moeten liggen, wil de auditcommissie geen eenzijdige focus leggen op de planning en hierbij de actuele context waar Ameland mee te maken heeft onbenoemd laten.

Ook wil de auditcommissie aangeven dat de toegenomen transparantie het product is van openheid van het college en de ambtelijke organisatie. Deze openheid biedt een basis om verder te verkennen naar de autorisatie niveau van de gemeenteraad. Met de permissie van de gemeenteraad wil de auditcommissie dit onderzoeken. Op basis hiervan wordt dan een voorstel gedaan aan de gemeenteraad van Ameland.

Voorstel:

De Auditcommissie van de gemeente Ameland stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1. De jaarstukken 2022 met bijbehorende bijlagen conform het voorstel van het college vast te stellen;
2. Het College te verzoeken een themasessie te beleggen met de gemeenteraad over de wijze van realistischer behoedzaam begroten en de mate van verantwoording over doelbereiking in het jaarverslag;
3. Het college te verzoeken op basis van punt 2 meer concreter invulling te geven aan de mate van doelrealisatie in het jaarverslag 2023;
4. De auditcommissie te vragen het onderzoek te doen naar de huidige autorisatie niveau van de raad en met een duidelijke aanbeveling te komen met als randvoorwaarden: versterking van de controlerende en kader-stellende taak van de gemeenteraad.

Namens de Auditcommissie,

Mohn Baldew, voorzitter
Jacqueline Metz, ambtelijk secretaris